

«Pedro Páramo»

«I no exagero en absolut si dic que el fosc final de l'espectacle de divendres va ser el fosc més dens ?més ric- que he sentit mai entre les quatre parets del Teatre-Auditori»

Pedro Páramo, dirigida per Mario Gas

Si el teatre té un lloc, aquest és, sens dubte, el fosc final. Les accions i tensions que es despleguen i interactuen en escena només es validen, a parer meu, en la densitat del moment mínim en què la llum ja ha fos però el primer aplaudiment encara no s'ha atrevit a fer-se sentir. És pràcticament un naixement: m'atreveria a dir que només podem dir que una obra és bona si aquest moment de transició serveix per a purgar.

Aquest fenomen el coneixem pel nom de catarsi. Tota creació escènica, d'una manera o d'una altra, té la catarsi per objectiu. Tanmateix, què purga? Purga el mal, diria: purga el malestar, l'angoixa que ens produeix l'haver d'abandonar una ficció que durant una hora i mitja ens ha pres. La catarsi és l'acte de notar el mal de la ruptura a partir del seu propi alleugeriment: l'alleugeriment que ens causa la serenor del gaudi.

I no exagero en absolut si dic que el fosc final de l'espectacle de divendres 4 de desembre va ser el fosc més dens -més ric- que he sentit mai entre les quatre parets del Teatre- Auditori.

L'obra mestra del realisme màgic sud-americà Pedro Páramo va arribar al si de l'escena santcugatena sota la direcció de l'incombustible Mario Gas i de l'excel·lent adaptació dramàtica de

Pau Miró, Pablo Derqui i Vicky Peña, amb un domini innegable de la tècnica interpretativa, encarnaren tots els personatges que l'escriptor mexicà Juan Rulfo hagué d'invocar a fi d'explicar la mare de totes les històries: la del fill que cerca el pare.

En un moment on tot sembla indicar que la principal preocupació de la cultura és trobar nous formats de creació, el muntatge ens mostrarà d'una manera magistral la màgia d'explorar bé un clàssic. La màgia, o la fantasmagoria: com a tot exponent del realisme màgic, Pedro Páramo és, sobretot, una imaginació o un caprici sorgit a partir de forçar el diàleg entre la vida i el més enllà -donant a la Mort un caràcter mínim. Potser és per això que, des del primer moment, un públic malmès per la pandèmia s'hi entregà.

Malgrat algunes dissonàncies estilístiques (pel que fa a l'escenografia i el videomuntatge) i amb un clar rerefons ibèric -gairebé lorquià-, Derqui i Peña ens van traslladar a Comala, fent del desdoblament de personatges un espectacle acrobàtic subtilíssim. Ja no és només la qüestió abrahàmica que el text amaga (o mostra!) que va enlluernar: l'exercici diegètic vehiculà, d'una manera secreta però ferma, els patiments dels vius i dels morts de la Media Luna.

Potser el que cal destacar és això: la diegesi -la successió rigorosament cronològica dels esdeveniments d'un relat. La posada en escena permeté que la novel·la (que originàriament està estructurada en més de setanta fragments autònoms i múltiples nivells narratius) es congruís en una narració diàfana.

Estrenada al Matadero de Madrid, actualment a la cartellera del Temporada Alta i encara programada, Pedro Páramo és una de les peces més destacables del moment. Sigui on sigui, aneu a veure-la.